TEČAJ ZAPIONIRJA I

A. SPLOŠNI DEL

1. IME PROGRAMA

Tečaj za pionirja I.

2. UTEMELJITEV PROGRAMA

Temeljni program usposabljanja mladih gasilcev je program za usposabljanje mladih v gasilski organizaciji v Sloveniji. Prirejen je za lažjo uporabo pri učenju mladih gasilcev. Vsebine sonatančno in celostno oblikovane, kar mentorjem omogoča lažjo pripravo na učno uro ali enoto, hkrati pa omogoča tudi učinkovitejši nadzor nad podano vsebino in celovito izvedbo tečaja. Izhodišče za pripravo so bile že predpisane učne vsebini in cilji za tečaj za gasilca pripravnika iz Temeljnega programa usposabljanja prostovoljnih gasilcev. Namen je dvig kakovosti pridobivanja znanja mladih gasilcev ter enotnost izvajanja tečajev, ki vodijo, v skladu s Pravili gasilske službe prostovoljnih gasilcev, v priznanje Tečaja za gasilca pripravnika.

3. CILJNA SKUPINA

Usposabljanja se udeležijo mladi gasilci, ki želijo prejeti osnovno znanje o organizaciji prostovoljnega gasilstva, preventivi ter obnašanju v gasilski organizaciji v Sloveniji.

4. CILJ PROGRAMA

Cilj programa je usposobiti mlade gasilce za izvajanje osnovnih preventivnih nalog v gasilski organizaciji.

5. TRAJANJE PROGRAMA

Usposabljanje traja **minimalno** 11 ur, od tega7 ur teoretičnih predavanj in 4 ur praktičnih vaj. Ostalo je poljubno in po zmožnostih poslušateljev. Potreben čas za utrjevanje znanja presodi mentor.

6. OBVEZNI NAČINI PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA

Teoretično preverjanje znanja poteka pisno ali ustno pri vodji mladine v gasilskem društvu, ob navzočnosti vodje ali člana mladinske komisije gasilske zveze. Znanje mladih gasilcev se ocenjuje z ocenami od 1 do 5, s poudarkom na opisnem ocenjevanju (nezadostno, zadostno, dobro, prav dobro, odlično).

Praktično preverjanje znanja se preverja sproti med praktičnimi vajami. Mentor–inštruktor ocenjuje znanje in veščine opisno: uspešno, neuspešno.

Mladi gasilec lahko največ enkrat opravlja popravni izpit, če pri preverjanju znanja ni bil ocenjen s pozitivno oceno. Če popravnega izpita ne opravi, lahko ponovno opravlja izpite na naslednjem razpisanem tečaju, v roku dveh let od obiskovanja prvega tečaja.

7. POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM

K tečaju za pionirja I lahko pristopi kandidat, ki je star najmanj 6 let.

Mladi gasilec se lahko udeleži tečaja le po predhodnem pisnem dovoljenju staršev ali skrbnikov.

8. POGOJI ZA NAPREDOVANJE V PROGRAMU

Pogoj za uspešen zaključek tečaja je pozitivno opravljeno preverjanje znanja.

Pogoj za udeležbo na tečaju za pionirja II je uspešno opravljen tečaj za pionirja I.

9. POGOJI ZA USPEŠNO DOKONČANJE PROGRAMA

Pogoj za uspešno dokončanje programa je vsaj 60% udeležba na teoretičnem delu, uspešno opravljen izpit iz teoretičnega dela ter 100% udeležba na praktičnem usposabljanju.

10. KAJ UDELEŽENEC PRIDOBI S TEM PROGRAMOM

Udeleženec po uspešno zaključenem programu pridobi osnovno znanje o gasilstvu v Sloveniji in osnovno preventivno znanje skladno s cilji programa ter čin pionir I.

11. ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA

Nosilec usposabljanja je Gasilska zveza Slovenije. Organizator usposabljanja jegasilsko društvo, ki mora pridobiti soglasje gasilske zveze. Soglasje temelji na pogojih, ki jih morajo izpolnjevati mentorji-predavatelji/inštruktorji in tečajniki, ter na ustreznosti učnih sredstev, pripomočkov in prostorov.

Usposabljanje je organizirano kot tečaj s teoretičnim predavanjem in praktičnimi vajami. Teoretično usposabljanje se izvaja v ustrezni učilnici, praktično pa na ustreznih površinah za izvajanje praktičnih vaj. Za izvajanje teoretičnega dela usposabljanja so obvezna avdiovizualna sredstva (računalnik, projektor). Za izvajanje praktičnega dela usposabljanja mora imeti organizator vso opremo in orodje, kot ga predpisuje učni program.

Spodnje omejitve števila tečajnikov ni. Na tečaju pa ne sme biti udeleženih več kot 30 tečajnikov.

Tečaj se financira ali sofinancira skladno z veljavnim Zakonom o gasilstvu, finančnimi načrti gasilskih društev, gasilskih zvez in lokalnih skupnosti.

12. POSEBNOSTI IZVEDBE PROGRAMA

Izvajalec mora oddati potrebno dokumentacije na GZS najkasneje v treh mesecih po zaključku tečaja.

V dokumentacijo se zapiše seznam članov z ocenami, poročilo o izvajanju usposabljanja po dnevih in vsebini ter skupinsko fotografijo ob zaključku tečaja. Dokumentacija mora biti potrjena s strani izvajalca in gasilske zveze.

13. IZOBRAZBA, ZNANJE, VEŠČINE IN DELOVNE IZKUŠNJE, KI JIH MORAJO IMETI IZVAJALCI PROGRAMA

Učni program izvajajo mentorji mladine, ki imajo opravljen tečaj za mentorja mladine. Usposabljanje nadzoruje poveljnik gasilskega društva. Pri preverjanju znanja je prisoten vodja mladine v društvu in vodja ali član mladinske komisije gasilske zveze.

14. VIDEZ LISTINE

Listina, ki jo izda organizator usposabljanja, ima obliko potrdila in navedbo čina.

Udeleženec, ki je uspešno opravil usposabljanje, dobi diplomo o napredovanju.

15. AVTORJI PROGRAMA IN KATALOGOV

Avtorji programa in katalogov znanj so navedeni na začetku dokumenta.

B. POSEBNI DEL

16. PREDMETNIK

Zap. št.	Vsebine	Število pedagoških ur		
		Skupaj	Teoretična predavanja	Praktične vaje
1.	Organizacija gasilstva in pravne osnove	1	1	0
2.	Sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami	1	1	0
3.	Razvrščanje	3	1	2
4.	Prva pomoč	2	1	1
5.	Osebnost gasilca	1	1	0
6.	Požarna preventiva	2	1	1
7.	Vozila in oprema	1	1	0
Skupaj:		**11**	**7**	**4**

Predmet: **ORGANIZACIJA GASILSTVA IN PRAVNE OSNOVE**

Število ur:	Skupaj	Teoretična predavanja	Praktične vaje
	1	1	0

Vsebina:

Teoretična predavanja
Definicija gasilstva Naloge gasilstva Organiziranost prostovoljnih gasilskih organizacij Gasilske oznake, čini in funkcije Zgodovina gasilstva

Predmet:	SISTEM VARSTVA PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI

Število ur:	Skupaj	Teoretična predavanja	Praktične vaje
	1	1	0

Vsebina:

Teoretična predavanja
Naravne in druge nesreče Sistem javnega alarmiranja Naravne in druge nesreče v območju lokalne skupnosti

Predmet:	RAZVRŠČANJE

Število ur:	Skupaj	Teoretična predavanja	Praktične vaje
	3	1	2

Vsebina:

Teoretična predavanja
Pravila gasilskega vedenja (gasilski bonton) Pozdravljanje, sprejem povelja Osnovni pojmi o razvrščanju • Razvrščanje • Enovrstna ureditev • Dvovrstvaureditev • Kolona po eden Ureditev • Razmik in odmik

Praktične vaje

Pravila gasilskega vedenja Dvovrstna razvrstitev Kolona po eden

Predmet: **PRVA POMOČ**

Število ur:

Skupaj	Teoretična predavanja	Praktične vaje
2	1	1

Vsebina:

Teoretična predavanja
Vloga in organiziranost prve pomoči in nujne medicinske pomoči • Pomen in naloge prve pomoči • Razlika med prvo in nujno medicinsko pomočjo Nudenje prve pomoči in nujne medicinske pomoči • Klic na 112 • Pravilen pristop na kraj intervencije s stališča nudenja prve pomoči • Osnovne življenjske funkcije • Oprema za nudenje prve pomoči • Spoznavanje pomena zunanjega avtomatskega defibrilatorja (AED) • Tujki v dihalih • Rane • Opekline

Praktične vaje
Seznanitev in uporaba vsebine torbice za prvo pomoč Predstavitev uporabe zunanjega avtomatskega defibrilatorja (AED) Ugotavljanje stanja zavesti, dihanja Preverjanje kje je poškodba, rana Oskrba manjšerane (namestitev obliža)

Predmet: **OSEBNOST GASILCA**

Število ur:

Skupaj	Teoretična predavanja	Praktične vaje
1	1	0

Vsebina:

Teoretična predavanja
Splošno o motivaciji • Motivi za prostovoljno delo gasilca

- Potrebe in vrednote gasilca in gasilske organizacije

Predmet: **POŽARNA PREVENTIVA**

Število ur:

Skupaj	Teoretična predavanja	Praktične vaje
2	1	1

Vsebina:

Teoretična predavanja
Osnove gorenja in gašenja Ukrepi varstva pred požarom v vašem domu • Prepoznavanje vnetljivih in nevarnih snovi • Če se zgodi požar

Praktične vaje
Kaj storimo, ko doma zagori Kaj storimo, če opazimo požar pri sosedih

Predmet: **VOZILA IN OPREMA**

Število ur:

Skupaj	Teoretična predavanja	Praktične vaje
1	1	0

Vsebina:

Teoretična predavanja
Gasilska vozila in oprema Gasilsko orodje in oprema za gašenje Gasilniki

17. KATALOG ZNANJA

Katalog znanja vsebuje vsebine, predmetno specifične kompetence in operativne cilje, ki so zapisani kot informativni in formativni cilji.

Predmet:	**ORGANIZACIJA GASILSTVA IN PRAVNE OSNOVE**

Vsebina ali kompetenca	**Informativni cilji** (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi)	**Formativni cilji** (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije)
	Tečajnik:	Tečajnik:
Definicija gasilstva	• opiše, kaj je gasilstvo;	
Naloge gasilstva	• našteje naloge gasilstva;	
Organiziranost prostovoljnih gasilskih organizacij	• opiše organiziranost PGD;	• ve kdo je poveljnik in kdo je predsednik društva;
Gasilske oznake, čini in funkcije	• opiše čin pionirja I;	• prepozna čin pionirja I.
Zgodovina gasilstva	• našteje osnovne zgodovinske mejnike gasilstva na Slovenskem in opiše zgodovino gasilstva v svojem gasilskem društvu.	

Predmet:	**SISTEM VARSTVA PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI**

Vsebina ali kompetenca	**Informativni cilji** (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi)	**Formativni cilji** (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije)
	Tečajnik:	Tečajnik:
Naravne in druge nesreče	• prepozna naravne in druge nesreče ter jih nekaj našteje;	
Sistem javnega alarmiranja	• našteje alarmne znake;	
Naravne in druge nesreče v območju lokalne skupnosti	• našteje najbolj pogoste naravne in druge nesreče v območju svoje lokalne skupnosti.	• raziskuje in analizira različne naravne in druge nesreče na območju lokalne skupnosti.

Predmet: **RAZVRŠČANJE**

Vsebina ali kompetenca	**Informativni cilji** (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi)	**Formativni cilji** (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije)
	Tečajnik:	Tečajnik:
Pravila gasilskega vedenja (gasilski bonton)		• je urejen, uniformo nosi skladno spravili službe in drugimi pravilniki; • nadrejene in starejše spoštuje; • pomaga starejšim in nemočnim; • ne vzbuja pozornosti po nepotrebnem; • prosi za dovoljenje mentorja, nadrejenega;
Pozdravljanje, sprejem povelja	• našteje koga pozdravlja; • opiše pozdrav z roko; • opiše pozdravljanje, ko pozdrav z roko ni mogoč;	• nadrejene in starejše pozdravlja z roko in/ali brez roke; • uporablja gasilski pozdrav (»NA POMOČ«); • sprejme povelje (»RAZUMEM«, »izvede pozdrav«) in ga izvrši;
Osnovni pojmi o razvrščanju		
Razvrščanje	• opiše pojem razvrščanja;	• se razvršča skladno s poveljem;
Enovrstna razvrstitev	• pojasni, kaj je razvrščanje v enovrstno ureditev;	• razume in izvrši povelja (na povelje se razvrsti v enovrstno razvrstitev s pravilnim razmikom);
Dvovrstna razvrstitev	• pojasni, kaj je razvrščanje v dvovrstno ureditev;	• razume in izvrši povelja (na povelje se razvrsti v dvovrstno razvrstitev s pravilnim razmikom in odmikom);
Kolona po eden	• pojasni, kaj je razvrščanje v kolono po eden;	• razume in izvrši povelja (na povelje se razvrsti v kolono po eden s pravilnim razmikom).

Ureditev		
Razmik in odmik	• opiše razvrščanje posameznika pri razmiku in odmiku.	

Predmet: **PRVA POMOČ**

Vsebina ali kompetenca	**Informativni cilji** (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi)	**Formativni cilji** (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije)
	Tečajnik:	Tečajnik:
Vloga in organiziranost prve pomoči in nujne medicinske pomoči		
Pomen in naloge prve pomoči	• pojasni pomen in naloge nudenja prve pomoči;	
Razlika med prvo in nujno medicinsko pomočjo	• pojasni razliko med prvo in nujno medicinsko pomočjo;	
Nudenje prve pomoči in nujne medicinske pomoči		
Klic na 112	• opiše klic na 112 ter našteje podatke, ki jih je potrebno posredovati dispečerju NMP ob nenadnem obolenju;	
Pravilen pristop na kraj intervencije s stališča nudenja prve pomoči	• prepozna nevarnosti zanj in ponesrečenca na kraju nesreče;	• varno pristopi k naglo obolelemu/poškodovanem;
Osnovne življenjske funkcije	• našteje in opiše osnovne življenjske funkcije;	• ugotavlja stanje zavesti pri naglo obolelem in poškodovanem tako, da ogovori in rahlo strese poškodovanca;
Oprema za nudenje prve pomoči	• našteje opremo kompleta za prvo pomoč v osebnem vozilu;	• ve, kje se doma, v osebnem vozilu in v gasilskem domunahaja oprema za nudenje pomoči;
Spoznavanje pomena zunanjega avtomatskega defibrilatorja (AED)	• opiše temeljne postopke oživljanja; • opišeAED;	
Tujki v dihalih	• opišeukrepe pri tujkih v dihalnih poteh;	• prepozna lažjo in težjo zaporo dihalne poti; • pri lažji zapori dihalne poti spodbuja h kašljanju;

Rane	• opiše vrste ran;	• izvede osnovne ukrepe za oskrbo ran, namesti obliž;
Opekline	• opiše kako pride do opeklin.	• izvede pravilno oskrbo opeklin – hlajenje, pozna opeklinski obliž.

Predmet: **OSEBNOST GASILCA**

Vsebina ali kompetenca	**Informativni cilji** (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi)	**Formativni cilji** (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije)
	Tečajnik:	Tečajnik:
Splošno o motivaciji		
Motivi za prostovoljno delo gasilca	• navede razloge zaradi katerih se je vključil med prostovoljne gasilce;	
Potrebe in vrednote gasilca in gasilske organizacije	• našteje vrednote gasilca posameznika in gasilske organizacije.	• se ravna skladno z vrednotami gasilske organizacije; • na svojem primeru predstavi potrebe gasilca posameznika in gasilske organizacije.

Predmet: **POŽARNA PREVENTIVA**

Vsebina ali kompetenca	**Informativni cilji** (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi)	**Formativni cilji** (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije)
	Tečajnik:	Tečajnik:
Osnove gorenja in gašenja	• opiše požar; • prepozna različne gorljive snovi; • našteje osnovna gasilna sredstva;	• povezuje gorljivo snov s pravim gasilnim sredstvom;
Ukrepi varstva pred požarom doma		
Prepoznavanje vnetljivih in nevarnih snovi	• našteje katere vnetljive in nevarne snovi se	• doma preveri kje in katere nevarne snovi se

	nahajajo v našem domu; • opiše kako vnetljive in nevarne snovi prepoznamo; • opiše kako jih moramo shranjevati;	nahajajo;
Če se zgodi požar	• opiše kako ukrepa, če se doma zgodi požar (opozori ostale, zapusti hišo, pokliče 112); • opiše ukrepanje če zagori pri sosedu (opozori odrasle, pokliče 112, nudi pomoč sosedovim otrokom).	• ustrezno ukrepa ob požaru doma ali pri sosedu.

Predmet: **VOZILA IN OPREMA**

Vsebina ali kompetenca	**Informativni cilji** (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi)	**Formativni cilji** (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije)
	Tečajnik:	Tečajnik:
Gasilska vozila in oprema	• našteje gasilska vozila v svojem gasilskem društvu in opišenjihov osnovni namen;	• prepozna gasilsko vozilo v svojem gasilskem društvu;
Gasilsko orodje in oprema za gašenje	• našteje in opiše osnovno gasilsko orodje in opremo za gašenje, ki jo imajo v svojem gasilskem društvu in jo uporabljajo na vajah;	• prepozna v kakšen namen se uporablja posamezno gasilsko orodje in oprema;
Gasilniki	• razlikuje gasilnike.	• prepozna različne gasilnike.